

Zbigniew Cichoń

Sprawozdanie z konferencji "Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu wobec wyzwań pochodzących z byłych państw komunistycznych", Kraków, 14 października 2005 r.

Palestra 51/1-2(577-578), 188-190

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SYMPOZJA KONFERENCJE

Sprawozdanie z konferencji „Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu wobec wyzwań pochodzących z byłych państw komunistycznych”, Kraków, 14 października 2005 r.

Z okazji 55-lecia Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz 15-lecia Komisji Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej i Okręgowej Radzie Adwokackiej w Krakowie w dniu 14 października 2005 r. Komisja Praw Człowieka i Kontaktów Zagranicznych przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Krakowie wraz z Instytutem Praw Człowieka Adwokatury Europejskiej i Komisja Praw Człowieka przy NRA zorganizowały konferencję międzynarodową w Sali obrad Rady Miasta Krakowa. Temat konferencji to „Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu wobec wyzwań pochodzących z byłych państw komunistycznych”. Konferencję otworzył adw. Zbigniew Cichoń – wiceprzewodniczący Komisji Praw Człowieka przy NRA i Przewodniczący Komisji Praw Człowieka i Kontaktów Zagranicznych przy ORA w Krakowie, zaś gości przywitał i wygłosił słowo wstępne adw. Marek Stoczewski – Dziekan ORA w Krakowie. Następnie w imieniu gospodarzy w pięknej Sali obrad Rady Miasta Krakowa przywitał dr Paweł Pytko – Przewodniczący Rady Miasta Krakowa, która użyczyła Sali na obrady. Ksiądz prałat Jan Pasierbek jako Duszpasterz Prawników i reprezentant ks. arcybiskupa Stanisława Dziwisza przekazał pozdrowienia dla uczestników od ks. arcybiskupa i przypomniał społeczną naukę Kościoła o prawach człowieka płynących z jego wrodzonej godności nadanej przez Boga. Z kolei adw. Piotr Sendek jako Przewodniczący Komisji Praw Człowieka przy NRA przedstawił historię tejsze Komisji oraz komisji lokalnych i ich dokonania w recepcji Konwencji przez polskich adwokatów. Przewodniczenie obradom powierzono jako honorowemu Przewodniczącemu adw. Bertrandowi Favreau, zaś ze strony polskiej adw. Marianowi Anczykowi byłemu dziekanowi ORA w Krakowie. Tematy wykładów były bardzo żywotne dla nowych demokracji w posttotalitarnych państwach, jak np. „Dostęp do sądu – art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka” przedstawiony przez Prezesa Instytutu Praw Człowieka Adwokatury Europejskiej adw. Bertrand Favreau. Adw. Jean Pierre Spitzer również z Francji wygłosił wykład na temat „Wzmocnienie zasad równości broni w przypadku prawa europejskiego”. Z kolei adw. Frederic Krenc z Belgii wygłosił wykład pt. „Wolność wypowiedzi – art. 10 Konwencji”, natomiast adw. Christopher Pettiti mówił o „Ochronie własności i

wynagrodzeń. Temat „Ochrona własności a ochrona lokatorów” był przedmiotem wykładu adw. Thierry Bonticka z Belgii.

Koncepcja konferencji polegała na wykładzie tematycznym, a następnie zilustrowaniu go konkretnymi sprawami z Polski rozpoznanymi przez Trybunał. Polskie sprawy referowali adwokaci, którzy je prowadzili przed Trybunałem: adw. Piotr Solhaj z Krakowa, adw. Wieńczysław Grzyb z Bielska-Białej, adw. Sławomir Waliduda z Wrocławia, adw. Bartłomiej Sochański z Gorzowa Wielkopolskiego i adw. Zbigniew Cichoń referujący w imieniu własnym oraz nieobecnych adwokatów Janusza Gałkowskiego i Wojciecha Hermelińskiego. Często zapadłe wyroki Trybunału wobec Polski wymusiły zmianę ustawodawstwa (np. sprawa *Bełżuk* dot. tymczasowego aresztu, sprawa *Kudła* dot. przewlekłości postępowań sądowych w kraju, sprawa *Broniowski* dot. mienia zabużańskiego dla 60–80 tys. Zabużan), czy też Hutten-Czapskich dot. wysokości czynszów regulowanych w prywatnych kamienicach.

W konferencji uczestniczyli adwokaci z całej Polski w tym wiceprezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. Joanna Agacka-Indecka, adw. Piotr Sendecki – skarbnik NRA i Przewodniczący Komisji Praw Człowieka przy ORA oraz członkowie NRA adw. Marek Mazurkiewicz z Warszawy i adw. Stanisław Kłys z Krakowa.

Konferencja zgromadziła prawników z Francji, Belgii, Bułgarii, Ukrainy i Białorusi. Wśród nich byli nie tylko adwokaci, ale również sędziowie, radcy prawni oraz profesorowie Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego i studenci. Była to okazja do wymiany poglądów i poznania specyfiki spraw występujących przed Trybunałem z poszczególnych państw, a także oceny, na ile Konwencja jest instrumentem prawnym żywym i pozwalającym na przezwycięzenie następstw totalitarnych systemów w krajach postkomunistycznych.

Pozwoliła także na ocenę dorobku Komisji Praw Człowieka przy Naczelnej Rady Adwokackiej i przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Krakowie, powstałych z inicjatywy mec. Marka Antoniego Nowickiego, wieloletniego członka Komisji Praw Człowieka Rady Europy w Strasburgu a obecnie Ombudsmana w Kosowie. To dzięki tym komisjom polscy adwokaci uzyskali przygotowanie do posługiwania się Europejską Konwencją Praw Człowieka i do prowadzenia spraw przed Trybunałem w Strasburgu.

Przejmujące wystąpienie adw. Very Stremkowskiej z Mińska o sytuacji braku poszanowania praw człowieka na Białorusi uprzytomniło nam postęp jaki się dokonał w innych państwach postkomunistycznych. Z kolei adw. Olga Korniyenko z Kijowa przedstawiła sytuację na Ukrainie, oczywiście niepomierne lepszą niż na Białorusi. Obok merytorycznego programu uczestnicy po wspólnym obiedzie mieli okazję do zwiedzenia Krakowa z przewodnikiem mówiącym w języku francuskim. Po podsumowaniu konferencji przez adw. Pierre Lambert z Belgii nastąpiło jej zamknięcie.

Wieczorem uczestnicy konferencji wysłuchali w klubie adwokata koncertu Kaji Dańczowskiej i jej córki-pianistki. Mistrzowskie wykonanie wielu utworów w tym Cezara Francka wzbudziło entuzjastyczne przyjęcie także przez Francuzów.

Późnym wieczorem odbyło się przyjęcie koktailowe w pięknych salach Domu Polonii.

Potem jeszcze niektórzy uczestnicy wiedli dysputy w niepowtarzalnej atmosferze Piwnicy Pod Baranami do późnych godzin nocnych.

Następnego dnia w kościele sióstr Prezentek przed XVII-wiecznym obrazem Matki Bożej Wykupicielki Niewolników uczestniczyliśmy we Mszy Świętej koncelebrowanej przez ks. dr. pralata Jana Pasierbka i ojca dr Mariana Zawadę – karmelitę, odprowadzonej w intencji

przestrzegania praw człowieka i jego obrońców. W homilii wygłoszonej do uczestników dr Marian Zawada nawiązał do historii XVII-wiecznego obrazu i historii Polski broniącej praw człowieka i wolności Europy najpierw w czasie odsieczy wiedeńskiej, a potem nawały bolszewickiej 1920 r.

Na zakończenie drugiego dnia konferencji uczestnicy udali się do Muzeum do Oświęcimia, gdzie zwiedzili obóz koncentracyjny, muzeum i obejrzeni film.

Po konferencji goście zagraniczni w wielu sympatycznych listach przesłali podziękowania i gratulacje, często z bardzo miłymi słowami dotyczącymi Polski i Krakowa, gdzie wielu z nich było po raz pierwszy.

Ja ze swej strony dziękuję tym współpracownikom w organizacji konferencji, bez których pomocy niemożliwe byłoby całe wydarzenie, a to mej żonie Bogusławie Stanowskiej-Cichoń, aplikantom adwokackim: Małgorzacie Wassermann i Jerzemu Tokarzowi, a także byłym praktykantom w mej kancelarii, a obecnie już magistrów prawa Paniom Małgorzacie Fiedor i Joannie Wsołek.

Adw. Zbigniew Cichoń

Konferencja naukowa „Zasada prawdy materialnej a reformy procedury karnej ostatnich lat” – Krasiczyn, 15–16 października 2005 r.

Ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana w Krasiczynie w dniach 15–16 października 2005 r. przez Zakład Postępowania Karnego Wydziału Prawa Uniwersytetu Rzeszowskiego sprzyjała omówieniu różnych aspektów związanych z realizacją zasady prawdy materialnej, a w szczególności próbie oceny, czy nowelizacje procedury karnej dokonane w ostatnich latach doprowadziły do umocnienia tej zasady, czy też raczej spowodowały jej ograniczenie.

Konferencja stała się też wspaniałą okazją dla uczczenia 45-lecia uzyskania stopnia naukowego doktora nauk prawnych, 55-lecia pracy naukowo-dydaktycznej oraz 75-lecia urodzin Pana Profesora Zbigniewa Sobolewskiego – Kuratora Zakładu Postępowania Karnego Wydziału Prawa Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Konferencja zgromadziła ponad 50 osób – przedstawiciele doktryny i praktyki wymiaru sprawiedliwości, organów ścigania oraz adwokatury. Z powodu dużej liczby zgłoszonych referatów (około 30) tylko niektóre mogły być wygłoszone. Jednak wszystkie teksty zostaną opublikowane w Kantorze Wydawniczym „Zakamycze”.

Pierwszy panel tematyczny ukazywał realizację zasady prawdy materialnej w zestawieniu z innymi zasadami procesowymi. Zaprezentowany na wstępie tej części obrad przez prof. dr hab. Zofię Świdę referat dotyczył zestawienia zasady prawdy materialnej z zasadą szybkości postępowania. Rozważania poświęcono w szczególności instytucji skazania bez rozprawy oraz dobrowolnego poddania się karze na rozprawie. Zwrócono uwagę na to, że przepisy art. 335 i 387 k.p.k. nie wymagają przyznania się oskarżonego do winy, a jedynie wskazują, iż „okoliczności popełnienia czynu zabronionego nie mogą budzić wątpliwości”.